

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра фінансів і кредиту

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для виконання курсових робіт
з дисципліни «**Фінанси підприємств**»

*для здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа та страхування
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»*

ПОЛТАВА 2018

Методичні рекомендації для виконання курсових робіт з дисципліни «Фінанси підприємств» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Полтава : Полтавська державна аграрна академія, 2018. – 46 с.

*Укладачі: Чумак В. Д., к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів і кредиту
Бражник Л.В., к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту*

Рецензент: Дорогань-Писаренко Л. О., к. е. н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень

Методичні рекомендації обговорені й рекомендовані для використання в навчальному процесі на засіданні кафедри фінансів і кредиту «04» вересня 2018 р., протокол № 1.

Методичні рекомендації рекомендовані до видання науково-методичною радою спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» «04» вересня 2018 р., протокол № 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно з навчальним планом здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної і заочної форм навчання виконують курсову роботу з дисципліни «Фінанси підприємств».

Курсова робота як важлива форма навчального процесу покликана навчити здобувачів вищої освіти самостійному узагальненню і викладенню інформаційних джерел (монографій, підручників, статей тощо), статистичних і практичних матеріалів.

Курсова робота повинна відповідати наступним вимогам:

- виконуватися на актуальну тему;
- виконуватися, як правило, з залученням фактичних даних, містити конкретні висновки, пропозиції, які можна було б рекомендувати до впровадження;
- результати роботи могли б бути включені до наукового звіту кафедри або використані в практиці господарської діяльності підприємств.

У процесі роботи досягаються наступні цілі:

- розвиток навичок самостійної дослідницької роботи та придбання науково-виробничого досвіду;
- систематизація, закріплення та розширення теоретичних і практичних знань здобувачами вищої освіти зі спеціальності при вирішенні обраних задач;
- виявлення ступеню самостійності здобувачів вищої освіти при вирішенні поставлених задач.

Для досягнення вказаних цілей здобувачу вищої освіти необхідно при виконанні роботи:

- обґрунтувати актуальність і значимість теми роботи в теорії та стосовно умов об'єкта дослідження;
- провести огляд літературних джерел і узагальнити зібраний матеріал;
- дати природну та фінансово-економічну характеристику об'єкта дослідження;
- проаналізувати особливості функціонування предмету дослідження згідно обраної теми, встановити їх закономірності;
- обґрунтувати принципово нові чи прив'язати діючі рішення в галузі обліку стосовно об'єкту дослідження;
- здійснити техніко-економічне обґрунтування запропонованих рішень;
- виконати розрахунки очікуваної економічної вигоди від впровадження пропозицій в практику об'єкта досліджень;
- грамотно і логічно викласти результати самостійних досліджень, надати необхідні ілюстровані та пояснюючі матеріали.

ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи включає наступні етапи:

- вибір теми;
- огляд літературних джерел за темою роботи (законодавчих, нормативно-правових, спеціальних);
- розробка плану роботи;
- аналіз і обробка фактичного матеріалу;
- написання і оформлення курсової роботи;
- подання роботи на рецензування (в разі необхідності робота повертається на доопрацювання);
- захист курсової роботи.

Вибір теми і складання плану курсової роботи

Тема курсової роботи обирається кожним здобувачем вищої освіти самостійно на основі тематики курсових робіт. Здобувач вищої освіти має право запропонувати тему курсової роботи, яка не включена до тематики, що приведена в даних методичних рекомендаціях. У цьому випадку на кафедру подається заява з вказівкою назви бажаної теми і мотивами її вибору. Враховуючи рівень знань здобувачів вищої освіти, їх схильність до науково-дослідницької роботи, набутий практичний досвід – викладач має право вносити певні корективи відносно розподілу тем. Тематика курсових робіт має проблемно-практичну спрямованість, періодично оновлюється і затверджується на засіданні кафедри. Вибір теми курсової роботи здійснюють на підставі табл. 1.

Таблиця 1

Вибір теми курсової роботи

	Остання цифра номера залікової книжки									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
2	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
4	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

Пе	<i>Остання цифра номера залікової книжки</i>										
	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	
8	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	
	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	
9	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	

Курсова робота виконується у відповідності зі складеним планом. План складається здобувачем вищої освіти після закріплення теми і вивчення літературних джерел по ній. При цьому рекомендується використовувати примірні плани, що наведені в даних методичних рекомендаціях. Якщо в ході виконання курсової роботи виникне необхідність внесення в план доповнень чи уточнень, вони узгоджуються з науковим керівником.

Підбір і вивчення літературних джерел по темі курсової роботи

Курсова робота виконується на підставі глибокого вивчення Законів України, Кодексів, Постанов Кабінету Міністрів, нормативно-правових актів, наказів Міністерства фінансів України, довідкової та спеціальної літератури. Крім визначених джерел, здобувач вищої освіти опрацьовує звіти про фінансово-господарську діяльність підприємства та статистичну інформацію.

При вивченні основної і додаткової літератури необхідно враховувати період її видання і бажано використовувати літературу останніх років.

Працюючи з літературними джерелами, важливо цілеспрямовано підбирати необхідну інформацію по темі дослідження, систематизувати її у відповідності з розділами плану, посилаючись на використане джерело інформації. При цьому положення, думки, факти, які наводяться в роботі, можна переказувати своїми словами або приводити у вигляді цитати з обов'язковим посиланням на першоджерело. Всі опрацьовані літературні джерела повинні бути включені до списку використаних джерел.

Курсова робота, яка містить пряме списування матеріалу із різних джерел та має теоретичний характер оцінюється незадовільно і повертається здобувачу вищої освіти на доопрацювання.

Збір і обробка практичного матеріалу

Теоретичні положення, що наводяться в курсовій роботі, повинні підтверджуватися і поглиблюватися практичними матеріалами діяльності підприємства.

Всі теми курсових робіт мають прикладний характер і повинні бути виконані на практичних матеріалах конкретних суб'єктів господарювання. Здобувач вищої освіти повинен продумати й узгодити з науковим керівником форми аналітичних таблиць, рисунків, схем та можливі джерела отримання необхідної інформації. Це можуть бути форми фінансової, бухгалтерської, податкової й статистичної звітності, результати спеціальних обстежень, проведених здобувачем вищої освіти самостійно.

Зібраний здобувачем вищої освіти матеріал необхідно належним чином опрацювати, з метою його використання в курсовій роботі. Перш за все, слід

забезпечити наочність і достовірність практичних даних, згрупувати їх в таблиці та ув'язати з текстом курсової роботи. При проведенні дослідження необхідно використовувати економічні показники підприємства не менш ніж за останні три роки фінансово-економічної діяльності. До додатків обов'язково включається фінансова звітність підприємства за останні три роки.

Цифрові показники повинні бути приведені в порівнянний вигляд. Їх узагальнення здійснюється не лише шляхом складання аналітичних таблиць, а й за допомогою графіків, різноманітних діаграм, рисунків, схем, тощо. Як позитивний момент при виконанні курсової роботи є обробка вихідних даних на основі використання комп'ютерних технологій.

Структура та зміст курсової роботи

Курсова робота містить:

- вступ;
- розділ 1 – теоретичні аспекти по темі дослідження;
- розділ 2 – фінансово-економічна характеристика підприємства;
- розділ 3 – основна (практична) частина по темі дослідження;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Обсяг курсової роботи приблизно становить 40 сторінок комп'ютерного тексту.

У **вступі** необхідно: обґрунтувати актуальність обраної для дослідження теми та розкрити її значення; визначити мету та завдання дослідження, показати його новизну, практичне значення; подати характеристику методів дослідження, зазначити джерела інформації; вказати предмет, об'єкт дослідження та підприємство, на матеріалах якого виконується курсова робота. Вступ повинен становити 2 сторінки.

У **першому розділі** необхідно висвітлити основні теоретичні аспекти обраної для дослідження теми, проаналізувати праці вітчизняних та зарубіжних авторів, які займаються проблемами з обраного напрямку дослідження. Перший розділ приблизно становить 7 сторінок.

У **другому розділі** слід подати фінансово-економічну характеристику господарської діяльності підприємства, на базі якого виконується дана курсова робота. В характеристиці підприємства слід за три останні роки навести дані про основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства. При цьому необхідно розраховувати показники ліквідності та платоспроможності; фінансової стійкості та стабільності підприємства; рентабельності та прибутковості; ділової активності підприємства тощо. Характеристика підприємства здійснюється на основі конкретних таблиць та їх аналізу. В даному розділі доцільно також охарактеризувати організацію фінансової роботи та її вдосконалення на досліджуваному підприємстві. Характеристика підприємства не повинна перевищувати 8 сторінок.

Третій розділ містить аналітичні та методичні підходи до розв'язання поставлених завдань. Питання даного розділу повинні бути розкриті з використанням практичного матеріалу, який би підтверджував теоретичні

положення. У роботі необхідно теоретичний матеріал підкріпити конкретними прикладами та розрахунками, таблицями, схемами, рисунками, діаграмами, виконаними на матеріалах досліджуваного підприємства. Цінність роботи значно підвищується, якщо вона містить результати власних розрахунків здобувачів вищої освіти на основі фактичних даних. Курсова робота, в якій даний розділ носить теоретичний характер, тобто містить пряме списування матеріалу із різних джерел, оцінюється незадовільно і повертається на доопрацювання. Третій розділ приблизно становить 20 сторінок.

У **висновках** необхідно зазначити позитивні і негативні сторони проведеного дослідження; подати стислі висновки щодо кожного розділу роботи; внести пропозиції по подальшому удосконаленню фінансової діяльності досліджуваного підприємства та розв'язанню найважливіших проблем теми. Висновки пишуться після завершення написання всієї роботи обсягом близько 3 сторінок.

Курсова робота виконується державною науковою мовою. Здобувач вищої освіти повинен самостійно формувати свої думки, не допускати повторень. Викладання тексту повинно бути логічним, аргументованим і грамотним. В роботі не допускаються стилістичні, орфографічні та граматичні помилки. Здобувач вищої освіти повинен слідкувати за тим, щоб у роботі не було ніяких непорозумінь між окремими її положеннями та даними, приведеними в окремих таблицях, схемах, фінансовій та статистичній звітності.

Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

На титульній сторінці необхідно вказати назву академії, факультету, кафедри, назву дисципліни і тему роботи, а також прізвище, ім'я та по-батькові автора роботи і наукового керівника (додаток А). Потім прикладається підписана науковим керівником заява, із зазначенням теми курсової роботи та підприємства, на матеріалах якого буде виконуватись дослідження (додаток Б). А також підшивається бланк рецензії.

Не допускається виділення поля будь-якими рамками. Текст роботи, заголовки, таблиці, додатки повинні бути надруковані чорнилом одного кольору.

На наступній сторінці подається зміст, в якому наводиться назва окремих питань та вказується сторінка. Структурні частини роботи (Зміст, Вступ, Розділ 1, Розділ 2, Розділ 3, Висновки, Список використаних джерел) необхідно розпочинати з нової сторінки.

Всі таблиці, графіки, схеми повинні мати заголовки, одиниці виміру показників і на них повинні бути зроблені посилання в тексті курсової роботи.

Додатки оформляються як продовження роботи (після списку використаних джерел). Розміщують їх в тій послідовності, в якій вони згадуються в тексті. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки, мати заголовок і бути пронумерований. Наприклад, по середині аркуша перед заголовком розміщують надпис – Додаток А.

Список використаних джерел наводиться після «Висновків» в алфавітному порядку. Здобувач вищої освіти може скласти список джерел і за черговістю посилань на неї у курсовій роботі.

На останній сторінці списку використаних джерел проставляється дата виконання курсової роботи і підпис здобувача вищої освіти. Основні вимоги до оформлення курсових робіт подано в табл. 2.

Таблиця 2

Вимоги до оформлення курсових робіт

Зміст записів	Норма
1	2
Технічні вимоги	
Оформлення роботи	Брошування в окрему папку
Обсяг роботи, сторінок	40
Зміст роботи (приблизний обсяг в сторінках):	
Вступ	2
Розділ 1. (теоретичний)	7
Розділ 2. (фінансово-економічна характеристика)	8
Розділ 3. (практичне дослідження піднятої проблеми на матеріалах підприємства)	20
Висновки	3
Список використаних джерел (20 - 25 джерел)	2-3
<p>На окремому аркуші – слово „Додатки”.</p> <p>Додатки оформляють як продовження курсової роботи у порядку появи посилань у тексті роботи.</p> <p>Додатки слід позначати великими літерами української абетки за винятком літер: Г, Є, І, Ії, Й, О, Ч, Ь.</p> <p>Якщо додаток складається з декількох сторінок, то на першій сторінці підписується: Додаток А, а на решті сторінок додатку пишеться – Продовження додатку А.</p>	
Оформлення тексту:	
<p>Заголовки структурних частин курсової роботи „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” друкують великими літерами, жирним шрифтом, по центру рядка.</p> <p>Номер розділу ставлять після слова розділ, наприклад, РОЗДІЛ 1 (жирним шрифтом), після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом, з абзацного відступу в підбір до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між назвою структурної частини та назвою підрозділу має становити один рядок. Відстань між заголовком і текстом має становити один рядок, попереднім текстом і наступним заголовком – два рядки. Відстань між рядками заголовка приймають такою, як у тексті.</p> <p>Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки, але остання сторінка розділу повинна бути заповнена не менше ніж на дві третіх.</p> <p>По тексті роботи не допускаються скорочення слів, за винятком загальноприйнятих.</p> <p>Не використовувати в тексті виділення жирним шрифтом (крім вступу, назв розділів, підрозділів та таблиць) і <i>курсивом</i> (крім слова „Таблиця” і „Продовж. табл.”).</p>	
Шрифт для комп’ютерної верстки тексту роботи	14
Інтервал	1,5
Кількість рядків на сторінці	до 30
Поля на сторінці (не менше)	Верхнє – 20 мм, Нижнє – 20 мм, Ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм
Нумерація сторінок цифрою	Правий верхній кут без рисок і крапок. Нумерація починається зі змісту роботи цифрою 3 .
Оформлення	Нумерація - послідовно за кожним розділом: 2.1; 2.2; і т.д.

Зміст записів	Норма
1	2
таблиць	Розміщення – праворуч на сторінці над назвою таблиці, незалежно від орієнтації сторінки. Нумерують таблицю один раз над першою її частиною. При цьому слово <i>таблиця</i> пишеться курсивом і ставиться її номер, вкінці номера крапка не ставиться. Над іншими частинами (в разі переносу на другу сторінку) пишуть слова „Продовж. табл.” і вказують номер таблиці, а також наводять додатковий рядок з номерами граф таблиці. Назву таблиці наводять по центру рядка з великої літери жирним шрифтом , в кінці назви таблиці крапку не ставлять. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з малих літер. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба
Оформлення рисунків (схем)	Нумерація - послідовно за кожним розділом (внизу) під рисунком (схемою): 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. Назва рисунку - малими літерами (крім першої великої) по центру рядка, в кінці назви рисунку крапку не ставлять. <i>Наприклад:</i> Рис. 1.1. Назва... Рисунок відокремлюють від подальшого тексту роботи вільним рядком.
Оформлення формул	Нумерація - послідовно за кожним розділом в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова „де” без двокрапки. У кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. <i>Наприклад:</i> $BOA = BK + ЗНВП - HA, \quad (2.1)$ де BOA – власні оборотні активи; BK – власний капітал; ЗНВП – забезпечення наступних витрат і платежів; HA – необоротні активи.
Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	
Посилання в тексті на таблиці	На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово „таблиця” в тексті пишуть скорочено. <i>Наприклад:</i> „... у табл. 1.2”
Посилання в тексті на ілюстрації	Вказують порядковий номер ілюстрації в роботі. <i>Наприклад:</i> „рис. 1.2”. Ілюстрації у курсовій роботі повинні бути: по тексту – чорним по білому, в додатках – можливо кольорові
Одночасно можливим є посилання на таблиці та ілюстрації у вигляді виразу в круглих дужках. <i>Наприклад:</i> (табл. 1.2), (рис. 2.4)	
Посилання в тексті на формули	Вказують порядковий номер формули в роботі. <i>Наприклад:</i> „... у формулі (2.1)”
Посилання в тексті на використані джерела	Зазначається порядковий номер за переліком посилань, в квадратних дужках <i>Наприклад:</i> „... у працях [10-14]....”, або [15, с. 45-46] (якщо в тексті вказана дослівно теза чи якісь показники)
Технологічні вимоги	
Вимоги до вступу роботи	У вступі виділити жирним шрифтом за окремими абзацами: актуальність теми;

Зміст записів	Норма
1	2
	мета та завдання для дослідження; об'єкт і предмет дослідження. <i>При цьому слід пам'ятати, що: Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення Предмет дослідження – міститься в межах об'єкта</i>
При цьому жирним шрифтом виділяється лише означені фрази. <i>Наприклад: Актуальність теми. ....</i>	
Вимоги до змісту першого розділу	Науково-теоретичне обґрунтування теми дослідження з посиланням на використані положення наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, а також відповідний нормативний матеріал.
Вимоги до змісту другого розділу	Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства мінімум за три останні роки.
<i>В аналізі використати різноманітні прийоми та методи наукових досліджень (порівняння, моделювання, аналізу та синтезу, прогнозування тощо). Рекомендується використовувати прийоми комп'ютерної обробки даних з використанням спеціальних програм</i>	
Вимоги до змісту третього розділу	Дослідження обраної теми на матеріалах обраного підприємства (організації, установи). Окремими підрозділами наводять шляхи вдосконалення згідно обраної теми предмету дослідження.
Вимоги до висновків роботи	Висновки – узагальнення результатів дослідження за розділами – першим, другим, та третім. Крім того, навести обґрунтовані за змістом пропозиції.
Вимоги до подання списку використаних джерел	
Черговість подачі використаних джерел	В алфавітному порядку прізвищ авторів або заголовків

Літературні джерела оформляються згідно вимог.

Правила оформлення бібліографічного опису у списку джерел, що запроваджені наказом ВАК України № 63 від 26 січня 2008 року наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Правила оформлення бібліографічного опису у списку джерел, що запроваджені наказом ВАК України № 63 від 26 січня 2008 року

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	1. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д.Г. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. 2. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. – Львів : Кальварія, 2005. – 196, [1] с. – (Першотвір).
Два автори	1. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. – Львів : Растр-7, 2007. – 375 с.
Три автори	1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р.Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. – XLIII, 265 с.
Чотири автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – К. : НДІ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	"Укראгропромпродуктивність", 2006. – 106 с.
П'ять і більше авторів	1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Х. : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.
Без автора	1. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с.
Багатотомний документ	1. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х. Право, 2002.– Т. 4: Косвенные налоги. – 2007. – 534 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11–13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.
Словники	1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 57 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань). 2. Медична статистика: зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).
Стандарти	1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).
Каталоги	2. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006. – (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. – 2007. – 264 с. Т. 6. – 2007. – 277 с.
Дисертації	1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.
Автореферати дисертацій	1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.
Електронні ресурси	1. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm .

**Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
<p>Книги: Один автор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
<p>Два автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
<p>Три автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
<p>Чотири і більше авторів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	<p>1. Авдеева О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Архівні документи	<p>1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Патенти	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> :

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i>: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i>: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методологія толерантності в системі суспільних відносин. <i>Формування толерантного свідомості в суспільстві</i>: матеріали VII міжнарод. антитерорист. форуму (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Київ, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i>: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i>: матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
Частина видання: довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i>: словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
Частина видання: продовжуваного видання	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формування їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe ₂ : ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i> . 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i> . 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf . 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i> . Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf . (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я. С., Малицький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i> . 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006 .

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ

Завершена і належним чином оформлена курсова робота у визначений термін подається на кафедру фінансів і кредиту на рецензування.

Після перевірки роботи науковий керівник пише рецензію, в якій зазначає позитивні сторони роботи, її недоліки, вказує шляхи усунення недоліків.

Робота, на яку подана негативна рецензія, повинна бути доопрацьована у відповідності до вимог, викладених у рецензії наукового керівника, тобто здобувач вищої освіти зобов'язаний докорінно доопрацювати курсову роботу і разом з рецензією на попередню роботу подати на кафедру вдруге.

До захисту допускається курсова робота, що отримала позитивну рецензію. Захист проводиться на засіданні комісії, яка призначається завідувачем кафедри. При цьому здобувач вищої освіти викладає основний зміст курсової роботи, а потім дає відповідь на питання членів комісії і дає пояснення на критичні зауваження, що містяться у рецензії наукового керівника.

Оцінювання курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка формується з двох частин:

- 1) I етап – оцінка виконання курсової роботи – до 70 балів включно;
- 2) II етап – оцінка захисту курсової роботи – до 30 балів включно.

Загальна кількість балів, яку отримує здобувач вищої освіти за виконання та захист курсової роботи встановлюється шляхом підсумовування балів виставлених, керівником курсової роботи (до 70 балів) та, колегіально, членами комісії, яка приймала її захист (до 30 балів).

З врахуванням якості виконаної курсової роботи, рецензії наукового керівника, рівня виступу здобувача вищої освіти, а також відповідей на запитання – комісія оцінює курсову роботу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту
01 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним написанням роботи

Результати записуються в екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти. Курсова робота, яка при захисті не одержала позитивної оцінки, підлягає повторному захисту.

Позитивно оцінена курсова робота залишається на кафедрі і зберігається згідно встановленого порядку.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ ПЛАНИ КУРСОВИХ РОБІТ**Рекомендована тематика курсових робіт**

1. Фінансові ресурси підприємств, їх формування і використання в умовах ринкових відносин
2. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування
3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства
4. Організація фінансової діяльності на підприємстві в сучасних умовах
5. Фінансова діяльність підприємства та підвищення її ефективності
6. Особливості фінансової діяльності малих підприємств
7. Організація безготівкових розрахунків та ефективність їх застосування в сучасних умовах
8. Рух грошових коштів суб'єкта господарювання
9. Оцінка грошових потоків суб'єктів господарювання в сучасних умовах
10. Готівкові розрахунки на підприємстві
11. Формування та розподіл чистого доходу на підприємстві
12. Розрахунки підприємств з покупцями та замовниками
13. Організація розрахунків та її вплив на фінансовий стан підприємства
14. Оптимізація структури грошових потоків підприємства
15. Безготівкові розрахунки суб'єктів господарювання: особливості здійснення та шляхи вдосконалення
16. Організація та управління готівковим грошовим обігом на підприємстві
17. Касова робота на підприємстві: особливості організації та напрями удосконалення
18. Прибуток як показник фінансової діяльності підприємства

19. Формування та використання прибутку на підприємствах у сучасних умовах
20. Власний капітал та шляхи його збільшення в ринкових умовах
21. Залучений капітал: особливості формування та використання на підприємствах
22. Управління капіталом підприємства
23. Внутрішньогосподарський фінансовий механізм в сучасних умовах
24. Організація та шляхи удосконалення розрахунків по соціальному страхуванню
25. Оподаткування підприємств та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання
26. Непряме оподаткування підприємств та його вплив на фінансовий стан платників
27. Податок на додану вартість, порядок його нарахування та сплати
28. Особливості оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарських товаровиробників
29. Оподаткування доходів фізичних осіб та перспективи його удосконалення
30. Сучасний стан та перспективи удосконалення оподаткування майна підприємства
31. Сучасний стан та перспективи вдосконалення прямого оподаткування суб'єктів господарювання в сучасних умовах
32. Оподаткування прибутку та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання
33. Спрощена система оподаткування господарюючих суб'єктів
34. Нарухування та сплата місцевих податків і зборів
35. Особливості нарахування та сплати рентних платежів у сучасних умовах
36. Фінансові взаємовідносини підприємств з комерційними банками та їх удосконалення
37. Оцінка та напрями підвищення ефективності використання банківських позик
38. Кредитування сільськогосподарських підприємств та шляхи підвищення його ефективності
39. Лізинг, як довгострокове кредитування підприємства
40. Основні засоби підприємства, джерела формування і методи оцінки
41. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів аграрних підприємств
42. Ефективність використання основних засобів підприємства та напрями її підвищення
43. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємств в сучасних умовах
44. Капітальні вкладення суб'єктів господарювання та підвищення ефективності їх використання
45. Оборотні кошти підприємства та їх організація на підприємстві
46. Планування потреби підприємства в оборотних коштах
47. Джерела формування оборотних коштів підприємства
48. Ефективність використання оборотних коштів підприємства

49. Формування та використання оборотних активів підприємства
50. Оборотні активи підприємства та підвищення ефективності їх використання
51. Фінансове планування на підприємстві: зміст та організація здійснення
52. Фінансове забезпечення інвестиційного проекту підприємства
53. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві
54. Особливості здійснення та напрями удосконалення фінансового планування підприємства
55. Система фінансових бюджетів підприємства та контроль за їх виконанням
56. Комплексна оцінка дебіторської і кредиторської заборгованості та шляхи поліпшення розрахунково-платіжної дисципліни
57. Діагностика фінансової стійкості підприємства та шляхи її забезпечення
58. Платоспроможність підприємства та шляхи її підвищення
59. Оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання та шляхи його зміцнення
60. Оцінка платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання в сучасних умовах
61. Дивідендна політика підприємства та напрями її удосконалення
62. Особливості оцінки майна суб'єктів господарювання
63. Діагностика кризових явищ на підприємстві та шляхи їх подолання
64. Фінансовий менеджмент та ділова активність підприємства
65. Діагностика банкрутства підприємства та розробка програми його фінансового оздоровлення
66. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства та напрями його попередження
67. Банкрутство підприємств та принципи антикризового фінансового управління в умовах ринкових перетворень
68. Фінансова санація підприємства
69. Організація та форми санації підприємства
70. Фінансовий контролінг на підприємстві та напрями його удосконалення.

Рекомендовані плани курсових робіт

Тема 1. Фінансові ресурси підприємств, їх формування і використання в умовах ринкових відносин

Вступ

1. Фінансові ресурси в системі господарського механізму підприємств
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Стан формування та використання фінансових ресурсів
  - 3.1. Власні фінансові ресурси та порядок їх формування та використання
  - 3.2. Залучені фінансові ресурси та їх характеристика
  - 3.3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів
  - 3.4. Основні напрями удосконалення механізму формування та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 2. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування

Вступ

1. Теоретичні засади фінансових ресурсів та джерел їх формування в системі господарського механізму підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Аналіз фінансових ресурсів підприємства та джерел їх формування
  - 3.1. Аналіз структури та динаміки джерел формування капіталу
  - 3.2. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів та її вплив на фінансовий стан підприємства
  - 3.3. Мобілізація фінансових ресурсів із залучених джерел
  - 3.4. Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства

Вступ

1. Теоретичні основи дослідження сутності фінансових ресурсів та оцінка їх ефективності
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Аналіз і оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства
  - 3.1. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємства
  - 3.2. Оцінка джерел формування фінансових ресурсів підприємства
  - 3.3. Внутрішні джерела фінансової стабілізації підприємства
  - 3.4. Шляхи підвищення ефективності формування і використання фінансових ресурсів підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 4. Організація фінансової діяльності на підприємстві в сучасних умовах

Вступ

1. Теоретичні аспекти організації фінансової діяльності на підприємствах
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оцінка організації фінансової діяльності господарюючого суб'єкта
  - 3.1. Формування фінансових ресурсів і зміцнення фінансового стану підприємства
  - 3.2. Взаємовідносини підприємства з фінансовими органами
  - 3.3. Фінансове планування на підприємстві
  - 3.4. Шляхи удосконалення організації фінансової діяльності в умовах реформування економіки

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 5. Фінансова діяльність підприємства та підвищення її ефективності

Вступ

1. Економічна сутність та напрямки фінансової діяльності підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Аналіз фінансової діяльності суб'єкта господарювання та оцінка ефективності її здійснення
  - 3.1. Аналіз власних та залучених джерел фінансування підприємства
  - 3.2. Характеристика режиму оподаткування підприємства
  - 3.3. Особливості розподілу чистого прибутку суб'єкта господарювання
  - 3.4. Шляхи підвищення ефективності здійснення фінансової діяльності підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 6. Особливості фінансової діяльності малих підприємств

Вступ

1. Поняття суб'єкта малого підприємництва та законодавче регулювання його діяльності
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оцінка фінансової діяльності малих підприємств
  - 3.1. Аналіз основних джерел фінансування суб'єкта господарювання
  - 3.2. Характеристика фінансової служби та режиму оподаткування малого підприємства
  - 3.3. Шляхи вдосконалення фінансової діяльності малого підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 7. Організація безготівкових розрахунків та ефективність їх застосування в сучасних умовах

Вступ

1. Теоретичні аспекти безготівкових форм розрахунків та шляхи їх удосконалення
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Характеристика існуючих форм безготівкових розрахунків на підприємстві
  - 3.1. Аналіз засобів платежів і форм розрахунків в платіжному обороті підприємства
  - 3.2. Сучасний стан розрахунково-платіжної дисципліни
  - 3.3. Напрямки розширення використання безготівкових розрахунків
  - 3.4. Шляхи та напрямки вдосконалення розрахункового обслуговування суб'єктів господарювання

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 8. Рух грошових коштів суб'єкта господарювання

Вступ

1. Теоретичні аспекти руху грошових коштів підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оцінка грошових потоків підприємства
  - 3.1. Аналіз руху грошових коштів суб'єкта господарювання
  - 3.2. Аналіз ефективності грошових потоків та її вплив на платоспроможність підприємства
  - 3.3. Прогнозування грошових потоків як основний інструмент управління їхньою структурою
  - 3.4. Методи оптимізації грошових потоків підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 9. Оцінка грошових потоків суб'єктів господарювання в сучасних умовах

Вступ

1. Сутність грошових потоків та принципи їх оптимізації
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Економічна характеристика та склад грошових надходжень господарюючого суб'єкта
  - 3.1. Оцінка грошових надходжень від основної діяльності
  - 3.2. Грошові надходження від інвестиційної та фінансової діяльності
  - 3.3. Методи оптимізації грошових потоків підприємства
  - 3.4. Шляхи збільшення грошових надходжень господарюючих суб'єктів в умовах ринкових перетворень

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 10. Готівкові розрахунки на підприємстві

Вступ

1. Теоретичні аспекти організації готівкових розрахунків
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Порядок ведення готівкових розрахунків на підприємстві
  - 3.1. Стан готівкового обігу на підприємстві
  - 3.2. Організація касової роботи на підприємстві
  - 3.3. Контроль за порядком зберігання та використання грошей в касі підприємства
  - 3.4. Вдосконалення організації касового обслуговування банками суб'єктів господарювання

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 11. Формування та розподіл доходу на підприємстві

Вступ

1. Сутність грошових потоків та порядок формування доходу підприємства
  2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  3. Порядок формування та використання валового і чистого доходу на підприємстві
  - 3.1. Виручка від реалізації продукції – основний канал надходження грошових коштів
  - 3.2. Аналіз фінансових результатів від різних видів діяльності на підприємстві
  - 3.3. Порядок розподілу доходу підприємства
  - 3.4. Шляхи збільшення грошових надходжень господарюючих суб'єктів в сучасних умовах
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 12. Розрахунки підприємств з покупцями та замовниками

Вступ

1. Сутність та принципи грошових розрахунків з покупцями та замовниками
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Організація розрахунків з покупцями та замовниками на підприємстві
- 3.1. Оформлення договірних відносин на реалізацію сільськогосподарської продукції
- 3.2. Розрахунки з покупцями та замовниками за реалізовану продукцію
- 3.3. Управління та контроль за станом дебіторської заборгованості підприємства
- 3.4. Шляхи удосконалення організації розрахункових операцій

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 13. Організація розрахунків та її вплив на фінансовий стан підприємства

Вступ

1. Сутність та принципи розрахункових операцій підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Організація розрахунків на підприємстві
- 3.1. Форми безготівкових розрахунків підприємства та їх характеристика
- 3.2. Організація готівкових розрахунків
- 3.3. Контроль за станом розрахунків та шляхи удосконалення організації розрахункових операцій
- 3.4. Вплив грошових розрахунків на фінансовий стан підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 14. Оптимізація структури грошових потоків підприємства

Вступ

1. Сутність грошових потоків та їх класифікація
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Оптимізація структури грошових потоків на підприємстві
    - 3.1. Аналіз грошових потоків основної діяльності
    - 3.2. Оцінка руху грошових коштів по фінансовій та інвестиційній діяльності
    - 3.3. Оптимізація структури грошових потоків підприємства
    - 3.4. Шляхи збільшення грошових надходжень господарюючих суб'єктів в умовах ринкових перетворень
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 15. Безготівкові розрахунки суб'єктів господарювання: особливості здійснення та шляхи вдосконалення

Вступ

1. Теоретичні аспекти безготівкових форм розрахунків підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оцінка стану безготівкових розрахунків підприємства
  - 3.1. Порядок відкриття банківських рахунків в установах банків
  - 3.2. Аналіз засобів і форм безготівкових розрахунків в платіжному обороті підприємства
  - 3.3. Комплексне оцінювання стану безготівкових розрахунків та його впливу на фінансовий стан підприємства
  - 3.4. Шляхи вдосконалення безготівкових розрахунків на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 16. Організація та управління готівковим грошовим обігом на підприємстві

Вступ

1. Теоретичні аспекти організації та управління готівковим грошовим обігом
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Готівковий грошовий обіг підприємства: організація та управління
  - 3.1. Організація касової роботи на підприємстві
  - 3.2. Дотримання розрахунково-касової дисципліни
  - 3.3. Управління готівковим грошовим оборотом підприємства
  - 3.4. Шляхи удосконалення готівкових розрахунків на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 17. Касова робота на підприємстві: особливості організації та напрями удосконалення

Вступ

1. Касова робота як необхідний аспект фінансово-господарської діяльності підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Організація готівкових розрахунків на підприємстві

3.1. Оформлення операцій по готівкових розрахунках та порядок розрахунку ліміту каси

3.2. Організація контролю за дотриманням касової дисципліни

3.3. Аналіз ефективності грошових потоків та його вплив на платоспроможність підприємства

3.4. Шляхи вдосконалення касової роботи на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 18. Прибуток як показник фінансової діяльності підприємства

Вступ

1. Економічна сутність, роль і значення прибутку в сучасних умовах

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Порядок формування та використання прибутку господарюючих суб'єктів

3.1. Порядок формування чистого прибутку підприємства

3.2. Оцінка рівня і динаміки прибутку підприємства

3.3. Аналіз чинників, що впливають на прибуток від реалізації продукції

3.4. Шляхи збільшення прибутку та рентабельності на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 19. Формування та використання прибутку на підприємствах в сучасних умовах

Вступ

1. Сутність прибутку та його значення для стійкого стану підприємства

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Порядок формування та розподілу прибутку

3.1. Аналіз факторів формування фінансових результатів за видами діяльності

3.2. Рентабельність та норма прибутку

3.3. Формування та використання чистого прибутку суб'єкта господарювання

3.4. Шляхи удосконалення порядку формування та використання прибутку підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 20. Власний капітал та шляхи його збільшення в ринкових умовах

Вступ

1. Економічна сутність власного капіталу підприємства та принципи його формування

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Власний капітал та порядок його формування на підприємстві

3.1. Оцінка структури власного капіталу підприємства

- 3.2. Порядок формування та використання власного капіталу
- 3.3. Порядок складання звіту про власний капітал підприємства
- 3.4. Удосконалення управління капіталом у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 21. Залучений капітал: особливості формування та використання на підприємствах

Вступ

- 1. Економічна сутність залученого капіталу підприємства та принципи його формування
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Залучений капітал, порядок його формування та використання на підприємстві
  - 3.1. Порядок формування та використання довгострокового залученого капіталу
  - 3.2. Формування та використання поточного позичкового капіталу
  - 3.3. Оптимізація структури капіталу підприємства
  - 3.4. Шляхи удосконалення формування та використання залученого капіталу у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 22. Управління капіталом підприємства

Вступ

- 1. Сутність капіталу як економічної категорії та його значення в господарсько-фінансовій діяльності
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Капітал, порядок його формування та використання на підприємстві
  - 3.1. Оцінка складу і структури капіталу
  - 3.2. Аналіз ефективності використання капіталу підприємства
  - 3.3. Оптимізація структури капіталу
  - 3.4. Розробка політики удосконалення управління формуванням і використанням капіталу

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 23. Внутрішньогосподарський фінансовий механізм в сучасних умовах

Вступ

- 1. Економічна суть внутрішньогосподарських фінансових відносин
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Аналіз внутрішньогосподарських фінансових відносин в господарстві
  - 3.1. Внутрішньогосподарські розрахункові ціни
  - 3.2. Розподіл госпрозрахункового доходу

3.1. Внутрішньогосподарський механізм забезпечення фінансової стабілізації за допомогою маржинального аналізу

3.2. Шляхи активізації внутрішніх джерел фінансової стабілізації

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 24. Організація та шляхи удосконалення розрахунків по соціальному страхуванню

Вступ

1. Теоретичні засади організації та здійснення соціального страхування в сучасних умовах

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз розрахунків з соціального страхування

3.1. Аналіз динаміки внесків по соціальному страхуванню

3.2. Вплив соціального страхування на фінансовий стан підприємства

3.3. Адміністрування єдиного соціального внеску

3.4. Напрямки удосконалення системи соціального страхування

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 25. Оподаткування підприємств та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання

Вступ

1. Сутність і значення справляння податків на підприємствах

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз оподаткування підприємства

3.1. Аналіз структури та динаміки сплати податків

3.2. Вплив оподаткування на фінансово-господарську діяльність підприємства

3.3. Шляхи вдосконалення механізму оподаткування підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 26. Непряме оподаткування підприємств та його вплив на фінансовий стан платників

Вступ

1. Теоретичні засади та необхідність функціонування системи непрямого оподаткування

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз непрямого оподаткування підприємства

3.1. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість

3.2. Аналіз динаміки сплати непрямих податків, їх місце в структурі витрат підприємства

3.3. Вплив непрямого оподаткування на фінансові результати діяльності та фінансовий стан підприємства

3.4. Напрями удосконалення відносин підприємств з державою за непрямыми податками

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 27. Податок на додану вартість, порядок його нарахування та сплати

Вступ

1. Економічна сутність та значення податку на додану вартість

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз порядку нарахування та сплати податку на додану вартість

3.1. Оцінка динаміки сплати податку на додану вартість, його місце в структурі витрат підприємства

3.2. Вплив податку на додану вартість на фінансові результати діяльності та фінансовий стан підприємства

3.3. Шляхи удосконалення механізмів справляння ПДВ

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 28. Особливості оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарських товаровиробників

Вступ

1. Сутність і значення справляння податку на додану вартість

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз сплати податку на додану вартість в сільськогосподарських підприємствах

3.1. Аналіз динаміки сплати податку на додану вартість, його місце в структурі витрат підприємства

3.2. Оцінка впливу непрямого оподаткування на фінансові результати діяльності та фінансовий стан підприємства

3.3. Особливості оподаткування сільськогосподарської продукції податком на додану вартість

3.4. Шляхи вдосконалення нарахування і сплати непрямих податків

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 29. Оподаткування доходів фізичних осіб та перспективи його удосконалення

Вступ

1. Теоретичні засади оподаткування доходів фізичних осіб

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз діючої системи оподаткування доходів фізичних осіб

- 3.1. Аналіз динаміки сплати податку з доходів фізичних осіб, його місце в структурі оподаткування
  - 3.2. Вплив оподаткування доходів фізичних осіб на соціально-економічний розвиток підприємства
  - 3.3. Напрями вдосконалення нарахування та сплати податку з доходів фізичних осіб
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 30. Сучасний стан та перспективи удосконалення оподаткування майна підприємства

Вступ

- 1. Науково-теоретичні основи податку на майно
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. особливості оподаткування майна підприємства
- 3.1. Аналіз динаміки сплати податку податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
- 3.2. Механізм нарахування та сплати транспортного податку та плати за землю
- 3.3. Місце податку на майно у загальній структурі оподаткування підприємства
- 3.4. Шляхи вдосконалення нарахування та сплати податку на майно

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 31. Сучасний стан та перспективи вдосконалення прямого оподаткування суб'єктів господарювання в сучасних умовах

Вступ

- 1. Теоретичні аспекти нарахування і сплати прямих податків і зборів
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Аналіз оподаткування підприємства
- 3.1. Податок на прибуток підприємств: особливості нарахування та сплати
- 3.2. Місце і роль оподаткування доходів фізичних осіб в структурі податкових платежів підприємства
- 3.3. Вплив оподаткування на фінансово-господарську діяльність підприємства
- 3.4. Перспективи удосконалення процесів справляння прямих податків і зборів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 32. Оподаткування прибутку та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання

Вступ

- 1. Теоретичні основи організації та здійснення прибуткового оподаткування юридичних осіб
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Аналіз оподаткування прибутку підприємства

- 3.1. Аналіз динаміки сплати податку на прибуток, його місце в структурі оподаткування
  - 3.2. Вплив оподаткування прибутку на фінансово-господарську діяльність підприємства
  - 3.3. Порядок подачі звітності по податку на прибуток
  - 3.3. Шляхи вдосконалення механізмів справляння податку на прибуток
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 33. Спрощена система оподаткування господарюючих суб'єктів

Вступ

- 1. Встановлення спрощеної системи оподаткування для господарюючих суб'єктів
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Особливості використання спрощеної системи оподаткування
  - 3.1. Вплив запровадження спрощеної системи оподаткування на фінансові результати підприємства
  - 3.2. Порядок подачі звітності платниками спрощеної системи оподаткування
  - 3.3. Шляхи покращення системи оподаткування та її вплив на фінансові результати підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 34. Нарахування та сплата місцевих податків і зборів

Вступ

- 1. Теоретичні основи нарахування і сплати місцевих податків і зборів
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Порядок розрахунку та сплати місцевих податків і зборів
  - 3.1. Податок на майно, механізм його оподаткування
  - 3.2. Єдиний податок
  - 3.3. Розрахунок та сплата інших місцевих зборів
  - 3.4. Пропозиції по вдосконаленню системи оподаткування з приводу місцевих податків і зборів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 35. Особливості нарахування та сплати рентних платежів у сучасних умовах

Вступ

- 1. Економічна сутність та особливості справляння рентних платежів
- 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 3. Стан та характеристика рентних платежів
  - 3.1. Аналіз нарахування та сплати рентних платежів
  - 3.2. Вплив рентних платежів на фінансовий стан підприємств

3.3. Перспективи вдосконалення оподаткування суб'єктів підприємництва

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 36. Фінансові взаємовідносини підприємств з комерційними банками та їх удосконалення

Вступ

1. Роль і значення банків в обслуговуванні платіжів і розрахунків господарюючих суб'єктів

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Відносини підприємств з комерційними банками та шляхи їх удосконалення

3.1. Аналіз і оцінка фінансових взаємовідносин господарюючих суб'єктів з комерційними банками

3.2. Штрафні санкції в системі взаємовідносин підприємств з банками

3.3. Шляхи удосконалення фінансових взаємовідносин суб'єктів з комерційними банками

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 37. Оцінка та напрями підвищення ефективності використання банківських позик

Вступ

1. Фінансові взаємовідносини підприємств з комерційними банками

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Оцінка та ефективності використання банківських позик

3.1. Оцінка кредитоспроможності підприємства

3.2. Ефективність використання залучених коштів

3.3. Шляхи поліпшення кредитування виробничої діяльності підприємства в сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 38. Кредитування сільськогосподарських підприємств та шляхи підвищення його ефективності

Вступ

1. Теоретичні основи кредитування суб'єктів господарювання

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Порядок кредитування сільськогосподарських підприємств

3.1. Комплексне (рейтингове) оцінювання фінансового стану позичальника-юридичної особи

3.2. Особливості отримання та погашення підприємством комерційних кредитів

3.3. Аналіз ефективності використання банківських кредитів

3.4. Шляхи підвищення ефективності кредитування сільськогосподарських підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 39. Лізинг, як довгострокове кредитування підприємства

Вступ

1. Визначення та економічна сутність лізингу.
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Застосування лізингових угод, як форм довгострокового кредитування господарюючого суб'єкта
  - 3.1. Етапи та схема здійснення лізингового процесу на підприємстві
  - 3.2. Види лізингових платежів та методика їх розрахунку
  - 3.3. Оцінка економічної ефективності лізингових операцій підприємства
  - 3.4. Шляхи розвитку та вдосконалення лізингових операцій у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 40. Основні засоби підприємства, джерела формування і методи оцінки

Вступ

1. Сутність основних засобів та джерел їх відтворення
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Основні засоби, джерела їх формування та методи оцінки
  - 3.1. Методи оцінки основних засобів
  - 3.2. Аналіз джерел формування основних засобів
  - 3.3. Показники стану та ефективності використання основних засобів
  - 3.4. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів та методів їх оцінки

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 41. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів аграрних підприємств

Вступ

1. Теоретичні аспекти капітальних вкладень для відтворення основних засобів підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Особливості фінансового забезпечення відтворення основних засобів в аграрному секторі
  - 3.1. Склад і структура основних засобів підприємства
  - 3.2. Амортизація основних засобів та методи її нарахування
  - 3.3. Показники стану та ефективності використання основних засобів

3.4. Шляхи поліпшення фінансового забезпечення відтворення основних засобів підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 42. Ефективність використання основних засобів підприємства та напрями її підвищення

Вступ

1. Характеристика основних засобів та їх місце у формуванні виробничого потенціалу підприємства

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз наявності та ефективності використання основних засобів підприємства

3.1. Оцінка складу, руху та функціонального стану основних засобів

3.2. Динаміка показників ефективності використання основних засобів

3.3. Шляхи вдосконалення відтворення основних засобів та підвищення економічної ефективності їх використання

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 43. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємств в сучасних умовах

Вступ

1. Теоретичні основи оцінки ефективності інвестиційної діяльності

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності та їх характеристика

3.1. Аналіз і оцінка ефективності реальних інвестицій

3.2. Обґрунтування способів фінансування інвестицій

3.3. Удосконалення ефективності інвестиційної діяльності підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 44. Капітальні вкладення суб'єктів господарювання та підвищення ефективності їх використання

Вступ

1. Теоретичні аспекти капітальних вкладень підприємства

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Оцінка капітальних вкладень підприємства та підвищення ефективності їх використання

3.1. Оцінка складу та структури капітальних вкладень

3.2. Характеристика джерел фінансування капітальних витрат

3.3. Оцінка ефективності капітальних вкладень

3.4. Шляхи поліпшення використання капітальних вкладень

Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 45. Оборотні кошти підприємства та їх організація на підприємстві

Вступ

1. Економічна сутність та значення оборотних коштів
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оборотні кошти та способи визначення потреби в них
  - 3.1. Структура та динаміка оборотних коштів підприємства
  - 3.2. Нормування оборотних коштів підприємства
  - 3.3. Показники стану та ефективності використання оборотних коштів
  - 3.4. Напрями удосконалення організації оборотних коштів на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 46. Планування потреби підприємства в оборотних коштах

Вступ

1. Економічна сутність та необхідність нормування оборотних коштів
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Необхідність, способи планування потреби в оборотних коштах
  - 3.1. Показники стану та ефективності використання оборотних коштів
  - 3.2. Визначення потреб в оборотних коштах на підприємстві
  - 3.3. Шляхи поліпшення використання оборотних коштів на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 47. Джерела формування оборотних коштів підприємства

Вступ

1. Теоретичні основи оборотних коштів підприємства, джерела їх формування та ефективність використання
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оцінка джерел формування оборотних коштів підприємства та ефективність їх використання
  - 3.1. Показники стану оборотних коштів
  - 3.2. Розрахунок норм і джерел формування оборотних коштів на підприємстві
  - 3.3. Способи підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства та джерел їх формування

Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 48. Ефективність використання оборотних коштів підприємства

Вступ

1. Сутність і призначення оборотних коштів підприємства

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  3. Оборотні кошти підприємства та аналіз ефективності їх використання
    - 3.1. Визначення нормативів оборотних засобів
    - 3.2. Джерела формування оборотних засобів
    - 3.3. Аналіз ефективності використання оборотних коштів
    - 3.4. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів у сучасних умовах
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 49. Формування та використання оборотних активів підприємства

Вступ

1. Сутність і призначення оборотних активів підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Фінансове забезпечення формування та використання оборотних активів
  - 3.1. Нормування оборотних коштів та визначення джерел формування оборотних активів підприємства
  - 3.2. Аналіз динаміки, структура та ефективності використання оборотних коштів на підприємстві
  - 3.3. Шляхи удосконалення формування та використання оборотних коштів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 50. Оборотні активи підприємства та підвищення ефективності їх використання

Вступ

1. Сутність оборотних активів суб'єкта господарювання
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оборотні активи підприємства, порядок їх формування та ефективність використання
  - 3.1. Аналіз структури оборотних активів та джерел їх формування
  - 3.2. Аналіз ефективності використання оборотних активів та її вплив на фінансовий стан підприємства
  - 3.3. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних активів у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 51. Фінансове планування на підприємстві: зміст та організація здійснення

Вступ

1. Роль і значення фінансового планування на підприємстві
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Організація фінансового планування на рівні суб'єкта господарювання
    - 3.1. Порядок і методика визначення основних показників фінансового плану підприємства
    - 3.2. Оцінка збалансованості фінансових показників та оптимізація прибутку
    - 3.3. Основні напрямки удосконалення фінансового планування господарюючого суб'єкта
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 52. Фінансове забезпечення інвестиційного проекту підприємства

Вступ

1. Економічна сутність інвестиційного проекту та джерел його фінансування
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Фінансове забезпечення інвестиційного проекту підприємства виробничої сфери
  - 3.1. Оцінка вартості і структури капіталу
  - 3.2. Фінансові ресурси та інструменти їх залучення до інвестування
  - 3.3. Шляхи активізації інвестиційної діяльності підприємств та оптимізація джерел фінансування інвестиційних проектів у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 53. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві

Вступ

1. Сутність і значення фінансового планування і прогнозування на підприємстві
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Порядок фінансового планування та прогнозування на підприємстві
  - 3.1. Аналіз планування доходів, витрат і фінансових результатів
  - 3.2. Здійснення оперативного планування на підприємстві
  - 3.3. Контроль за виконанням фінансового плану та аналіз відхилень
  - 3.4. Удосконалення планування і прогнозування на сучасному етапі

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 54. Особливості здійснення та напрями удосконалення фінансового планування підприємства

Вступ

1. Роль і значення фінансового планування на підприємстві
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Організація фінансового планування на рівні господарюючого суб'єкта
  - 3.1. Порядок і методика фінансового планування підприємства
  - 3.2. Оцінка збалансованості фінансових показників та оптимізація прибутку
  - 3.3. Шляхи удосконалення фінансового планування на підприємствах в сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 55. Система фінансових бюджетів підприємства та контроль за їх виконанням

Вступ

1. Загальна схема та принципи бюджетування на підприємстві
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Бюджетування на підприємстві у сучасних умовах
  - 3.1. Порядок складання фінансових бюджетів підприємств
  - 3.2. Бюджетний контроль та аналіз відхилень
  - 3.3. Шляхи покращення процесу бюджетування на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 56. Комплексна оцінка дебіторської і кредиторської заборгованості та шляхи поліпшення розрахунково-платіжної дисципліни

Вступ

1. Теоретичні основи розрахункових взаємовідносин між суб'єктами господарювання
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Комплексне оцінювання стану платіжно-розрахункових відносин на підприємстві
  - 3.1. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання
  - 3.2. Оцінка умов кредитної політики підприємства та її впливу на величину дебіторської заборгованості
  - 3.3. Шляхи поліпшення розрахунково-платіжної дисципліни

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 57. Діагностика фінансової стійкості підприємства та шляхи її забезпечення

Вступ

1. Теоретичні основи фінансової стійкості підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Діагностика фінансової стійкості підприємства та шляхи її забезпечення
  - 3.1. Оцінка фінансової стійкості підприємства
  - 3.2. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства
  - 3.3. Основні напрямки удосконалення фінансового стану підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 58. Платоспроможність підприємства та шляхи її підвищення

1. Сутність і значення платоспроможності та ліквідності підприємства
  2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  3. Оцінка платоспроможності підприємства та напрями її забезпечення
    - 3.1. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
    - 3.2. Взаємозв'язок між платоспроможністю та управлінням дебіторською заборгованістю
    - 3.3. Створення системи управління грошовими активами на підприємстві та контролю за їхньою ефективністю
    - 3.4. Напрямки забезпечення платоспроможності суб'єкта господарювання
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 59. Оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання та шляхи його зміцнення

Вступ

1. Необхідність, значення, завдання оцінки фінансового стану господарюючого суб'єкта та її інформаційне забезпечення
  2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  3. Оцінка фінансового стану підприємства
    - 3.1. Оцінка складу майна, його динаміки та джерел формування фінансових ресурсів
    - 3.2. Оцінка фінансової стійкості господарюючого суб'єкта та його ділової активності
    - 3.3. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства
    - 3.4. Шляхи зміцнення фінансового стану підприємства в умовах ринкових перетворень
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 60. Оцінка платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання в сучасних умовах

Вступ

1. Сутність, значення та необхідність оцінки фінансового стану підприємства
  2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  3. Оцінка фінансового стану досліджуваного підприємства
    - 3.1. Аналіз фінансової стійкості підприємства
    - 3.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
    - 3.3. Оцінка ділової активності
    - 3.4. Напрямки забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 61. Дивідендна політика підприємства та напрями її удосконалення

Вступ

1. Теоретичні основи формування та реалізації дивідендної політики суб'єкта господарювання
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Зміст дивідендної політики підприємства
  - 3.1. Характеристика дивідендної політики підприємства та оцінка її ефективності
  - 3.2. Форми та методи нарахування і виплати дивідендів
  - 3.3. Оподаткування дивідендів акціонерів підприємства
  - 3.4. Шляхи вдосконалення дивідендної політики

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 62. Особливості оцінки майна суб'єктів господарювання

Вступ

1. Теоретичні аспекти оцінки майна суб'єктів господарювання
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Оцінка стану та джерел формування майна на підприємстві
  - 3.1. Аналіз і оцінка стану, структури і динаміки майна підприємства
  - 3.2. Аналіз джерел формування майна підприємства
  - 3.3. Оптимізація структури майна підприємства
  - 3.4. Шляхи покращення ефективності використання майна підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 64. Фінансовий менеджмент та ділова активність підприємства

Вступ

1. Система забезпечення фінансового менеджменту
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Фінансовий менеджмент та ділова активність підприємства
  - 3.1. Управління грошовими потоками та капіталом на підприємстві
  - 3.2. Управління прибутком підприємства
  - 3.3. Оцінка ділової активності
  - 3.4. Шляхи удосконалення фінансового менеджменту та ділової активності підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 65. Діагностика банкрутства підприємства та розробка програми його фінансового оздоровлення

Вступ

1. Економіко-правові аспекти банкрутства та санації підприємств
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Діагностика банкрутства та розробка програми санації суб'єкта господарювання
  - 3.1. Аналіз системи показників оцінки фінансового стану підприємства
  - 3.2. Особливості діагностики неплатоспроможності та банкрутства підприємства
  - 3.3. Розробка програми фінансового оздоровлення підприємства
  - 3.4. Удосконалення організаційно-економічного механізму фінансової стабілізації підприємств при загрозі банкрутства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 66. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства та напрями його попередження

Вступ

1. Банкрутство та його економічна сутність
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Прогнозування можливого настання банкрутства підприємства
  - 3.1. Визначення ознак неплатоспроможності та діагностика банкрутства підприємства
  - 3.2. Використання системного підходу при визначенні ймовірності банкрутства суб'єкта господарювання
  - 3.3. Шляхи попередження банкрутства підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 67. Банкрутство підприємств та принципи антикризового фінансового управління в умовах ринкових перетворень

Вступ

1. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємства та антикризового управління
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Банкрутства підприємств та розробка антикризових заходів
  - 3.1. Аналіз фінансового стану підприємства-боржника
  - 3.2. Методи прогнозування банкрутства підприємства
  - 3.3. Антикризове фінансове управління на підприємстві
  - 3.4. Шляхи удосконалення діагностики банкрутства та антикризового управління

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 68. Фінансова санація підприємства

Вступ

1. Економічний зміст та сутність фінансової санації підприємства
2. Фінансово-економічна характеристика підприємства
3. Фінансова санація та порядок її проведення
  - 3.1. Розробка програми та плану фінансової санації

3.2. Внутрішньогосподарський механізм фінансової стабілізації та мобілізація фінансових джерел санації

3.3. Напрями удосконалення розробки санаційних заходів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 70. Фінансовий контролінг на підприємстві та напрями його удосконалення

Вступ

1. Теоретичні основи контролінгу витрат суб'єкта господарювання

2. Фінансово-економічна характеристика підприємства

3. Аналіз фінансового стану підприємства в системі контролінгу

3.1. Оцінювання платоспроможності підприємства та діагностика ймовірності його банкрутства

3.2. Використання SWOT-аналізу для потреб контролінгу

3.3. Визначення точки беззбитковості та запасу фінансової стійкості підприємства

3.4. Шляхи досягнення беззбиткової діяльності підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств : навч. посіб. [для сам. вивчення дисципліни] / Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко А.М. - К.: Знання-Прес, 2006. – 287 с.
2. Аранчій В.І. Фінансова діяльність підприємств : навч. посіб. / [Аранчій В.І., Чумак В.Д., Смолянська О.Ю., Черненко Л.В.] – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 240 с.
3. Аранчій В.І. Фінанси підприємств : конспект лекцій [навч. посіб.] / Аранчій В.І., Чумак В.Д., Черненко Л.В. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 400 с.
4. Біла О.Г. Фінанси підприємства : навчальний посібник / О.Г. Біла. – В-во ПП «Магнолія 2006», 2012. – 384 с.
5. Бобкова А.Г. Правове регулювання відносин у процедурі банкрутства : навч. посіб. / А.Г. Бобкова, З.Ф. Танькова – К.: . Центр навчальної літератури, 2006. – 152 с.
6. Богоявленська Ю.В. Проектний аналіз : навч. посіб. / Ю.В. Богоявленська – К.: Кондор, 2004. – 336 с.
7. Ватуля І.Д.. Податки, збори, платежі : навч. посіб. / Ватуля І.Д., Ватуля М.І., Рибалко Л.В. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 352 с.
8. Внукова Н.М. Соціальне страхування : навч. посіб. / Н.М. Внукова, Н.В. Кузьменчук – К.: Кондор, 2006. – 352 с.
9. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб’єктів господарювання : навч. посіб. / Я.В. Воловець – К.: Алеута, 2005. – 199 с.
10. Волощук Г.О. Фінансові фонди соціального спрямування в Україні: бюджетні, страхові, пенсійні : навч. посіб. / Волощук Г.О., Пасічник Ю.В., Прямухіна Н.В. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 184 с.
11. Гавриленко Н. В. Податкова система: навч. посіб./ Н.В. Гавриленко – Львів: «Новий світ – 2000», 2007. – 287 с.
12. Горбач Л.М. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Л.М. Горбач, О.Б. Каун – К.: Кондор, 2006. – 436 с.
13. Гриньова В.М. Фінанси підприємств [Текст] : навч. посібник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда. - 3. вид., стер. - К. : Знання-Прес, 2006. - 423 с.
14. Гриньова В.М. Фінанси підприємств в схемах [Текст] : навч. посіб. / В.М.Гриньова, В. О. Коюда - Харків : ІНЖЕК, 2010. - 211 с.
15. Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контроль : підручник. /І.В. Ємченко, А.П. Закусілов – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
16. Колісник М.К. Фінансова санація і антикризове управління підприємством : навч. посіб. / Колісник М.К., Ільчук П.Г., Відлий П.І. – К.: Кондор, 2007. – 272 с.
17. Кондрашихін А.Б. Фінансова санація і банкрутство підприємств / Кондрашихін А.Б., Пепа Т.В., Федорова В.О. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
18. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності. / О. Кононенко – Харків: Фактор, 2008. – 208 с.

19. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства : навч. посіб. / [Костенко Т.Д., Підгорна Є.Ю. та ін.] ; 2-ге перероблене та доповнене. – К.: ЦУЛ, 2007. – 400 с.
20. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент : підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна ; 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2009. – 520 с.
21. Круш П.В. Капітал та основні засоби підприємства : навч. посіб. / Круш П.В., Подвігіна В.І., Клименко О.В. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
22. Кузенко Т.Б. Фінанси підприємств [Текст] : конспект лекцій для студ. усіх спец. всіх форм навчання / Т. Б. Кузенко [и др.] ; Харківський національний економічний ун-т. - Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. - 168 с.
23. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств : навч. посіб. / Л.А. Лахтіонова – К.: КНЕУ, 2004. – 365 с.
24. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства : навч. посіб. / В.О. Мец – К.: Вища школа, 2005. - 278 с.
25. Мілай А. О. Кредитно-розрахункові операції : навч. посіб. / А.О. Мілай — К.: МАУП, 2006. — 204 с.
26. Мойсеєнко І. П. Інвестування : навч. посіб. / І. П. Мойсеєнко – К. : Знання, 2006. – 490 с.
27. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств [текст]: підручник / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 504 с.
28. Олександренко І. В. Автоматизація фінансової діагностики: теорія і практика: навчальний посібник / І. В. Олександренко, С. О. Пиріг. – Львів: Ліга-Прес, 2015. – 296 с.
29. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI // Вісник податкової служби України. – 2010. – №46. – С. 2-232.
30. Рибіна Л.О. Безготівкові розрахунки. / Л.О. Рибіна – Суми: Видавництво “Довкілля”, 2002. – 236 с.
31. Рудницька О.М. Фінанси підприємств навчальний посібник / О.М. Рудницька, С.В. Паранчук, О.М. Чубка. — Львів: в-во Львівської політехніки, 2012. — 260 с.
32. Семенов Г.А. Фінансове планування і управління на підприємствах : навч. посіб. / [Семенов Г.А., Бугай В.З., Семенов А.Г., Бугай А.В.] – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
33. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств. / Р.А. Слав'юк – К.: УБС НБУ, 2007. - 550 с.
34. Старостенко Г. Г. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Г.Г.Старостенко, Н. В. Мірко – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
35. Стасюк Г.А. Фінанси підприємств : навч. посіб. / Г.А. Стасюк – Херсон: Олді-плюс, 2004. – 480 с.
36. Тарасенко І. О. Фінанси підприємств : підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. : КНУТД, 2015. – 360 с.
37. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / О.О. Терещенко – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.
38. Ткаченко Н.М. Податкові системи країн світу та України. Облік і звітність : [навч.-метод. посіб.] / Ткаченко Н.М., Горова Т.М., Ільєнко Н.О. – К.: Алеута, 2004. – 554 с.

39. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. [для дистанційного навчання]. / Ю.М. Тютюнник – Полтава : ПДАА, 2007. – 296 с.
40. Управління фінансовою санацією підприємства : навчальний посібник. / [за ред. С.Я. Салила, О.І. Дацій, Н.В. Несторенко, О.В. Серебряков.] – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.
41. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. – К.: Ельга, Ніка – Філімоненко О.С. Фінанси підприємств : навч. посіб. / О.С. Філімоненко - К.: Кондор, 2005. – 400 с.
42. Фінанси у запитаннях і відповідях ; [за заг. ред. О.Д. Данілова.] – К.: «Видавничий дім «Комп'ютерпрес», 2006. – 444 с.
43. Фінанси підприємств : [навч. посіб.] / Аранчій В.І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. – 2-ге вид., розшир. та доповн. - Полтава: РВ ПДАА, 2018. - 350 с.
44. Фінанси підприємств : підручник [3-тє вид., перероб. та доп.] / керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Подд'єрьогін. - К.: КНЕУ, 2006. - 460 с.
45. Фінансовий менеджмент: підручник ; [кер. кол. авт. і наук. ред. професор А.М. Поддєрьогіна] – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.
46. Фінанси підприємств (за модульною системою) : [теоретично-практичний посібник] / [Шило В. П., Ільїна С. Б., Боровська С. С., Барабанова В. В.]. – К. : ВД «Професіонал», 2006. – 288 с.
47. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник / Ю.С. Цал-Цалко – К.: ЦУЛ, 2008. – 566 с.
48. Царенко О.М. Економічний аналіз діяльності підприємств агропромислового комплексу : навч. посіб. / О.М. Царенко ; 2-ге вид., перероб. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 240 с.
49. Шморгун Н. П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н. П. Шморгун, І.В.Головко – К.: ЦНЛ, 2006. – 528 с.

Додаток А

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни „Фінанси підприємств”

на тему: _____
_____

Виконав (ла):

здобувач вищої освіти ___ курсу _____ групи
факультету обліку та фінансів
спеціальності «Фінанси, банківська справа та
страхування»

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____
(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

м. Полтава - 20 __рік

Додаток Б

Завідувачу кафедри фінансів і кредиту
професору Чумак В.Д.

здобувача вищої освіти _____
(курс, група)

(П.І.Б.)

З А Я В А

Прошу Вас закріпити за мною тему курсової роботи «Назва теми» з
дисципліни «Фінанси підприємств».

Курсова робота буде виконана на матеріалах

(назва сільськогосподарського підприємства)

Дата

Підпис